

Van	Het college van burgemeester en wethouders
Aan	De gemeenteraad
Datum B&W vergadering	25 juni 2019
Zaaknummer	1486650
Vertrouwelijkheid	Openbaar
Portefeuillehouder	Mevrouw H.B. Boudewijnse, wethouder De heer G.-J. Hendriks, wethouder
Onderwerp	Voorlopige analyse 2018 jeugd en Wmo

1. Kennisnemen van

Voorlopige analyse 2018 jeugd en Wmo

2. Inleiding

Vanuit uw gemeenteraad hebben ons vragen bereikt over een kwantitatieve en kwalitatieve analyse 2018 jeugd en Wmo. Middels deze raadsmededeling verstrekken wij een eerste globale analyse. Wij hebben voor dit moment gekozen omdat op 3 juli uw besluitvormende raad plaatsheeft over de jaarstukken 2018, eerste voortgangsrapportage 2019 en perspectiefnota 2020. Wij vinden dit een geschikt moment om uw raad aanvullende informatie te geven over jeugd en Wmo en op die manier uw besluitvorming te ondersteunen.

3. Kernboodschap

Jeugd

In 2017 en 2018 zijn de volgende bedragen uitgegeven voor jeugd.

Jeugdwet	2017 € uitgaven	2018 € uitgaven	Gewijzigde begroting 2018 €
Jeugdbegeleiding	1.523.316	2.131.474	
Jeugdgezondheidszorg (JeugdGGz)	3.403.180	367.360	
Jeugdbescherming en Jeugdreclasering	571.110	572.785	
Jeugdhulp	1.553.429	4.252.779	
Landelijk Transitie Arrangement (LTA)	239.067	490.627	
Verblijf	705.652	1.109.728	
Totaal	7.995.754	8.924.753	7.973.774

bron: Cognos rapportage P01

Voor jeugdhulp zijn de uitgaven 2018 ten opzichte van 2017 gestegen. Dit is een landelijke trend. De grootste verschillen in bovenstaande tabel kunnen als volgt worden verklaard:

- Onder Jeugdhulp vallen de volgende voorzieningen sinds 2018: Jeugdhulp en JeugdGGZ, Ambulante Jeugdhulp, Ambulante GGZ (voorheen BGGZ en Specialistische GGZ)
- Onder Begeleiding vallen begeleiding & verzorging, dagbesteding & vervoer en kortdurend verblijf. We zien we voor 2018, vergeleken met 2017, een redelijk stabiel beeld;
- Voor de specialistische JeugdGGz is in 2018 nog bijna niets gedeclareerd door Bascule. Wat betreft het aantal unieke jeugdigen zien we in vergelijking met 2017 een flinke toename in 2018 bij de specialistische GGz. Bij de basis GGz zien we deze stijging ook in de eerste helft van 2018, waarna er een daling intreedt na september 2018;

Er is in januari 2018 een andere bekostigingsmethodiek JeugdGGZ geïntroduceerd. Hierdoor zijn de cijfers van 2018 niet te vergelijken met 2017.

- Vergeleken met het jaar 2017 zijn in de eerste maanden van 2018 meer unieke kinderen een kindbeschermingsmaatregel opgelegd, waarna we vanaf september 2018 weer een daling zien; vergeleken met het jaar 2017 zijn er in 2018 meer unieke kinderen met jeugdreclassering, maar dit aantal is over 2018 stabiel gebleven;
- De toename van jeugdhulp wordt veroorzaakt door een toename van het aantal cliënten gedurende 2018, waarna na september 2018 weer een daling optreedt. Eenzelfde beeld zien we bij de ambulante jeugdhulp. Het aantal unieke jeugdigen in pleegzorg in 2018 is in vergelijking met 2017 redelijk stabiel gebleven;
- Het Landelijk Transitie Arrangement (LTA) wordt gecontracteerd door de VNG, waardoor gemeenten geen invloed hebben op deze landelijke contracten;
- Bij verblijf is een achterstand in ingediende declaraties in 2018 ingelopen. Verder zijn in 2018 acht (8) kinderen uit één gezin uitgeplaatst in 24-uurs instellingen. Ook dient de gemeente vanuit de solidariteitsgedachte gesloten jeugdhulp te betalen, ook al heeft zij in 2018 geen gebruik van gesloten jeugdhulp gemaakt.

De groei ten opzichte van 2017 wordt voor het grootste deel verklaard doordat het onderhanden werk voor de jeugdhulp uit 2017 in 2018 is gedeclareerd. Dit als gevolg van de introductie van een nieuwe bekostigingssystematiek voor de jeugdhulp. Deze zorg zat niet in de verantwoording 2017, hetgeen het grote verschil verklaard.

NB: de cijfers over 2018 zijn gebaseerd op 91% aan gegevens, ontvangen van aanbieders.

Vanuit de Regio is de Dashboard Jeugd maart 2019 aangeleverd. Vergeleken met 2018 vallen de volgende verschillen op:

- In 2018 steeg in de eerste drie maanden het aantal unieke jeugdigen dat begeleiding ontving; in 2019 zien we wel een hoger aantal jeugdigen, maar dit aantal stabiliseert zich;
- Voor jeugdbescherming (JB) zien we, in vergelijking met 2018, een afname in het aantal unieke kinderen. Bij jeugdreclassering (JR) stabiliseert het aantal kinderen zich in 2019, maar is wel gestegen ten opzichte van 2018.
- In 2018 steeg in de eerste drie maanden het aantal unieke jeugdigen dat ambulante jeugdhulp ontving; in 2019 zien we wel een hoger aantal jeugdigen, maar dit aantal stabiliseert zich. Voor jongeren die een behandelingsgerichte dagbesteding krijgen, zien we in 2019 een lichte stijging vergeleken met 2018. Voor dagbehandeling an sich zien we een daling van het aantal unieke jongeren ten opzichte van 2018. Bij pleegzorg zien we, in vergelijking met 2018, weer een stijging;
- Bij 24-uurs verblijf zagen we in 2018 een stabiel aantal jeugdigen; in 2019 zien we wel een hoger aantal jeugdigen, maar dit aantal stabiliseert zich.

Wmo

In 2017 en 2018 zijn de volgende bedragen uitgegeven voor Wmo:

bron: Cognos rapportage P01

Wmo	2017 € uitgaven	2018 € uitgaven	Gewijzigde begroting 2018 €
Wmo uitgaven*	7.495.000	6.946.000	
Eigen bijdrage	-805.000	-647.000	
Totaal	6.690.000	6.299.000	5.938.461

*lees: individueel verstrekte geïndiceerde maatwerkvoorzieningen zorg in natura en Pgb (exclusief beschermd wonen en opvang).

Voor de Wmo gaat het in de bovenstaande tabel om de volgende voorzieningen:

- wonen, rollen, vervoer,
- huishoudelijke hulp
- ambulante begeleiding, respijtzorg en dagbesteding (Wmo nieuw)

We hebben inwoners die dit nodig hadden ondersteund met een passende individuele maatwerkvoorziening, nadat consulent en inwoner samen hebben bepaald wat de best passende voorziening is. Zo zijn in 2018 onder andere de volgende voorzieningen aangevraagd:

- 379 OV taxipassen en 91 vervoermiddel en 161 rolstoelen ed.
- 337 ambulante begeleiding
- 293 mantelzorgcompliment
- 208 huishoudelijke hulp en 91 verlenging huishoudelijke hulp en 48 uitbreiding huishoudelijke hulp
- 171 woonvoorziening
- 110 beschermd wonen volwassenen

Er zijn in 2018 om en nabij 1300 huisbezoeken geweest.

Beschermd wonen en opvang:

Hiervoor is een separaat structureel budget van ca. € 5,3 mln. De realisatie 2017/2018 is ca. € 6 mln. per jaar. Dit verloopt vanouds via centrumgemeente Hilversum met afrekening via de regio. Het rijk is voornemens om per 2021 deze middelen direct naar de lokale gemeenten uit te keren in plaats van naar de centrumgemeenten. De doordecentralisatie van de middelen BW en MO en de aanpassing van het huidige verdeelmodel van de middelen voor BW/MO én Begeleiding staan echter nog niet vast. We weten nu dus alleen dát er middelen door gedecentraliseerd worden en dát het verdeelmodel wordt aangepast.

Duiding uitgaven:

De uitgaven 2018 zijn ten opzichte van 2017 gedaald. Als we de verschillende maatwerkvoorzieningen onder de loep nemen is er een divers beeld. Het totaal aantal afgegeven Wmo-voorzieningen is vergeleken met 2017 (totaal aantal 2752) in het jaar 2018 (totaal aantal 2704) licht gedaald. Echter in het 1^e half jaar van 2019 (aantal 1788 t/m de datum van 12 juni) is er een duidelijke toename te verwachten vergeleken met 2017 en 2018.

Het beroep op de huishoudelijke hulp en ambulante begeleiding is in 2018 verdubbeld ten opzichte van 2017. Dit komt overeen met de landelijke trend van ambulantisering. Daar tegenover staat dat er in 2018 weinig grote woonaanpassingen zijn geweest. Per individuele maatwerkvoorziening zijn de tarieven overigens verschillend, het prijskaartje per soort maatwerkvoorziening varieert dus.

Disclaimer:

- In tegenstelling tot jeugdzorg is er nog geen Dashboard Wmo beschikbaar. Deze wordt momenteel ontwikkeld door het Regiokantoor Inkoop en Contractbeheer Gooi- en Vechtstreek. Een nadere duiding is daardoor op productniveau voor Wmo helaas nog niet mogelijk.
- Doordat zorgaanbieders tot vijf jaar na dato declaraties mogen indienen, zal er jaarlijks kans op afwijkingen blijven bestaan die niet te voorspellen zijn, ook niet bij vooraf budgetteren.

Eigen bijdrage:

We zien dat met de komst van het abonnementstarief dat sinds 1 januari jl. meer inwoners dan voorheen een beroep doen op de gemeente. Dit komt overeen met het landelijke beeld. Door het abonnementstarief betaalt de gebruiker van geïndiceerde zorg sinds 2019 voortaan de vaste eigen bijdrage van € 17,50 per 4 weken, ongeacht de omvang en zwaarte van de gebruikte zorg. Daarmee is de koppeling tussen de hoogte van de eigen bijdrage en de hoogte van het inkomen/eigen vermogen, losgelaten. Iedere zorggebruiker betaalt dus hetzelfde bedrag. Het geldende principe dat de breedste schouders de zwaarste lasten dragen geldt hier niet meer.

Het abonnementstarief heeft een aanzuigende werking. Dit lijkt het duidelijkst bij de huishoudelijke hulp. Inwoners die een indicatie hebben voor huishoudelijke hulp maar deze voorheen niet verzilveren, doen dat alsnog. Sommige inwoners zien vervolgens af van hun particuliere huiselijke hulp. Er zijn meer nieuwe aanvragen ingediend voor de huishoudelijke hulp in het 1^e half jaar 2019 dan voorgaande jaren:

Juni 2019	256 aanvragen
Juni 2018	77
Juni 2017	81

In de komende maand september wordt het landelijk rapport verwacht over de effecten van het abonnementstarief tot dusver voor de gemeenten.

4. Consequenties Jeugd en Wmo**Uitgaven 2019 Jeugd:**

Op dit moment is niet exact te voorzien wat de uitgaven voor 2019 zullen worden. Wel kunnen we melden dat er in 2019, 2020 en 2021 vanuit het Rijk een hoger budget beschikbaar wordt gesteld. Voor onze gemeente gaat het in 2019 om een bedrag van € 800.000,-- extra, in 2020 om een bedrag van € 600.000,-- extra en in 2021 om een bedrag van € 600.000,-- extra. Welke middelen na 2021 beschikbaar komen, is nog niet bekend. Verder verwachten we nog een loon- en prijscompensatie van € 200.000,--.

Uitgaven 2019 Wmo:

Op dit moment is niet exact te voorzien wat de uitgaven Wmo voor 2019 zullen worden. Wel kunnen we melden dat er vanaf 2019 vanuit het Rijk een hoger budget structureel beschikbaar wordt gesteld. Voor onze gemeente gaat het jaarlijks om een bedrag van € 300.000,-- extra voor loon- en prijscompensatie (meicirculaire 2019).

5. Communicatie en participatie

Wij hebben gekozen om de raadsmededeling voorafgaand aan de besluitvormende raad van 3 juli aan uw raadsleden te versturen..

6. Vervolg

Wij hebben met de Regio Gooi en Vechtstreek afgesproken dat wij in juli 2019 een analyse ontvangen over het eerste halfjaar van 2019, zowel op kwantitatief als kwalitatief niveau. Uw raad wordt van de bevindingen in deze analyse op de hoogte gesteld, zodat eventuele besluitvorming tijdig kan plaatsvinden. Daarnaast vindt er binnen de gemeentelijke organisatie maandelijkse monitoring en sturing plaats op de uitgaven jeugd en Wmo in 2019.

Deze raadsmededeling bevat een globale analyse. Wij verwachten later dit jaar een verdiepende analyse te kunnen maken, waarbij ook wordt benoemd met welke maatregelen wij de toekomstige uitgaven willen beheersen.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Gooise Meren,

D.J. van Huizen
Gemeentesecretaris

drs. H.M.W. ter Heegde
Burgemeester